

MILLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

10/981

Tarih: 04.11.2010

Sayı: 2010/7227

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

“Ülkemizdeki Yaş Meyve ve Sebze Üreticilerinin Sorunlarının Araştırılarak Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi” amacıyla Anayasamızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü’nün 104 üncü ve 105’inci maddeleri gereğince **Meclis Araştırması** açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz. 03.11.2010

1. ALİM İŞİK - KÜTAHYA
2. HÜSEYİN YILDIZ - ANTALYA
3. CEMALEDİN USLU - EDİRNE
4. HASAN ÖZDEMİR - GAZİANTEP
5. DURMUŞALİ TORLAK - İSTANBUL
6. YILMAZ TANKUT - ADANA
7. ATILA KAYA - İSTANBUL
8. OKTAY VURAL - İZMİR
9. SÜLEYMAN NEVZAT KORKMAZ - ISPARTA
10. MİTHAT MELEN - İSTANBUL
11. NECATİ ÖZENSOY - BURSA
12. ERTUĞRUL KUMCUOĞLU - AYDIN
13. HASAN ÇALIŞ - KARAMAN
14. AKİF AKKUŞ - MERSİN
15. MUSTAFA KEMAL CENGİZ - ÇANAKKALE
16. BEHİÇ ÇELİK - MERSİN
17. KAMİL ERDAL SİPAHİ - İZMİR
18. MUHARREM VARLI - ADANA
19. MEHMET SERDAROĞLU - KASTAMONU
20. SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN - HATAY
21. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
22. ŞENOL BAL - İZMİR
23. RIDVAN YALÇIN - ORDU
24. MEHMET ZEKAİ ÖZCAN-ANKARA
25. SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU - TRABZON
26. MUSTAFA ENÖZ - MANİSA
27. BEYTULLAH ASİL - ESKİŞEHİR

GEREKÇE:

Ülkemizde sebze-meyve ticareti ve toptancı hallerini düzenleyen 27 Haziran 1995 tarih ve 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve daha sonra yapılan kanuni düzenlemelerin, sektördeki ilk ve son halka olan üretici ve tüketicileri göz ardı etmesi ve ihtiyaca cevap verememesi nedeniyle 23.05.2010 tarih ve 26530 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5652 sayılı Kanun ile bazı yeni düzenlemelere gidilmiştir. Ancak bu düzenlemelerle de üreticilerin mevcut sorunlarına köklü bir çözüm getirilememiştir. Günümüzde, tüketicinin domatese 8-10 TL/kg fiyatla ulaşmasına karşın, üreticinin domatesi 1-2 TL/kg fiyatla satmış olması bunun en somut göstergelerinden birisidir. Son düzenlemenin özünün üretici ile tüketici fiyatları arasındaki uçurumun kapatılmasını amaçlaması gerekirken, maalesef bu düzenlemeyle de uçurum kapatılamamıştır.

Meyve-sebze üreticilerinin temel sorunlarının başında; Tarım ve Köyışleri Bakanlığınca diğer ürünlere verilen **desteklerin meyve-sebzeye verilmemesi, ürünün değeriyle satılamaması, ihracatın düşüklüğü, ürün kârının düşüklüğü vb.** gibi sorunlar gelmektedir. Dört mevsimin yaşandığı ve verimli arazilere sahip ülkemizin, Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında, sebze-meyve üretimindeki üstünlüğü tartışmasızdır. Ancak dünya sebze-meyve üretiminin yaklaşık yüzde 3'ünü üretmesine rağmen bu üretimin sadece yüzde 5'inin ihraç edildiği, aynı oranın İsrail'de yüzde 30'lar, İspanya'da yüzde 45'ler dolayında olduğu dikkate alındığında, sektörde önemli bir ihracat sorununun bulunduğu açıktır. Başka bir deyişle, yüzde 95'i ülke içinde kalan yaş meyve ve sebzenin yaklaşık dörtte 1'inin tüketim merkezlerine ulaşmadan çürüdüğü dikkate alındığında, sektörde fonksiyonel ve yapısal anlamda birçok değişiklikler içeren ve günlük ihtiyaçlara cevap verebilecek düzenlemelere ihtiyaç vardır.

Tüm yasal düzenlemelere rağmen yaş meyve ve sebze üreticilerinin yaşadığı önemli sorunlardan birisi de **finansman sorunudur**. Kurumsallaşamamış küçük ölçekli üreticiler bankalardan gerekli finansman desteğini bulamamakta ve aracılardan alınan yüksek faizli krediler nedeniyle maliyetleri artmaktadır.

Aynı zamanda sektörde örgütlenme ve örgütler aracılığıyla pazarlama yönünden de sıkıntılar bulunmaktadır. Tarımsal örgütlerin vesayetindeki çok başlılık ve mevzuat kirliliği yanında Devlettten yeterli desteği görememesi üreticiyi bu örgütlerden uzaklaştırmaktadır. Yönetim giderlerini karşılayamaz durumda olan mevcut tarımsal örgütler bu alanda faaliyet gösteren çok uluslu şirketlerle rekabet edemez hale gelmiştir. Bu sektörde farklı hukuki statüye sahip ve farklı kanunlara tabi örgütler birbirine rakip hale getirilmek suretiyle sektörde boşluk yaratılmıştır.

Yaş meyve ve sebze sektöründe üreticiden-tüketicieye zincirin sağlıklı işlememesi, yeterince kayıtlı işlemin yapılamaması ve adil bir vergilendirmenin sağlanamaması; girdi maliyetleri yüksek olan üreticinin kârını düşürmekte, tüketicinin ise değerinden daha pahalı ürün tüketmesine neden olmaktadır. Ülkemizdeki tohum, fidan, gübre ve ilaç gibi girdi maliyetleri ile işgücü maliyetlerinin yüksek olması, düşük kâr marjıyla çalışan üreticilerin zarar etmesine neden olmaktadır.

Yaş meyve-sebze üreticilerinin girdi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla; tarımsal desteklerin verilmesi, tarımsal örgütlere üyeliğin teşvik edilmesi ve örgütlerin revize edilmesi, depolama, paketleme ve pazarlama konusunda üreticiye destek olacak her türlü tesis, alet ve ekipman desteğinin sağlanması, kamu bankalarının hazine sübvanseli, uzun vadeli ve düşük faizli krediler tahsis edilmesi, çiftçi örgütlerine vergi muafiyeti ve istisnaların getirilmesi, üreticilerin rekabet gücünün artmasına yol açacaktır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, yaş meyve-sebze üreticilerinin sorunlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla "**Meclis Araştırması açılması**" gerekli görülmektedir.